



Hintikka-Suku Ry

SUKUSEURAN

TIEDOTUSLEHTI 1 / 2014





HINTIKKA-SUKU RY

Perustettu 3.8.1985 Rautalammilla

HINTIKKA-SUVUN TIEDOTUSLEHTI

nro 41 – 1 / 2014

Päätoimittaja:

Ilkka Niiranen
Kantolantie 1 A 3
42700 Keuruu
0400-810 800
ilkka.j.niiranen@gmail.com

**Toimitus:**

Jaakko Hintikka
Äänekoskentie 1614
44200 Suolahti
puh. 040 578 0840
jauhi@hotmail.fi

**Toimitus ja taitto:**

Sari Hintikka
Ippilänkatu 5 B
33720 Siuro
puh. 0400 798 584
sari.hintikka@gmail.com

**Paino ja postitus**

LaserMedia Oy
Pamilonkatu 1
80100 Joensuu
puh. 010 548 2400
Fax 010 548 2401
info@lasrmedia.fi
www.lasermedia.fi

Kannen kuva:

Nautiskelijoita sukupäivillä 2004 Suonenjoella

LEHDEN SISÄLTÖ

Sukuneuvosto ja jäsenmaksut	3
Puheenjohtajan palsta	4
Kokouskutsu	5
Sukupäivien ohjelma.....	5
Palveluhinnasto	6
Sukukokouksen esityslista	7
Toimintakertomus	8
Toimintasuunnitelma	10
Kuolinilmoitus ja muistokirjoitus	11
Parhaat työni ovat vasta tulossa ...	12
Amerikan arkea ja matkailua	16
Suomalaisten asuttamisesta.....	19
Kesämuistoja Sauvoniemen Harjulta.....	20
Muistoja metsätöistä Matoniemestä.....	21
Uuralahden Pekka Hintikan muisteloita.....	23
Sukuseuran tunnukset ja tuotteet..	26
Sukupäiville ilmoittautuminen....	28
Jäsenmaksulomake.....	28



SUKUNEUVOSTON JÄSENET JA RAHASTONHOITAJA VUOSINA 2012-2014

Puheenjohtaja:

Ilkka Niiranen
Keuruu

Varapuheenjohtaja:

Anna-Maija Hintikka
Joroinen

Rahastonhoitaja:

Marjo Taipale
Leppälahti

Sihteeri:

Esa Hintikka
Hyvinkää

Muut jäsenet:

Ilpo Hintikka
Palokka

Jaakko Hintikka
Äänekoskentie 1614
44200 Suolahti
040-578 0840
jauhi@hotmail.fi

Pekka Hintikka
Rautalampi

Pirkko Kalliola
Jyväskylä

Kalevi Oksanen
Nurmijärvi

JÄSENEKSI LIITTYMINEN

Sukuseurassamme on tällä hetkellä noin 240 jäsentä. Jäseneksi voi liittyä ilmoittamalla nimen ja osoitteen joko puheenjohtaja Ilkka Niiraselle tai jäsenrekisterin pitäjä Jaakko Hintikalle (yhteystiedot yllä).

Onko teillä mielessä Hintikka-sukuun kuuluvia ihmisiä, jotka voisivat olla kiinnostuneita sukuseuran toiminnasta ja haluaisivat saada oman lehden? Voisitte pyytää heitä liittymään jäseneksi tai antaa heidän osoitteensa Jaakko Hintikalle tai Ilkka Niiraselle, niin lähetämme heille tar-

jouksen.

Muistathan maksaa kuluvan vuoden jäsenmaksun! Pankkisiirtolomake on tämän lehden takasivulla. Näin voit jatkossakin saada lehden ja sukuseuran muutkin palvelut. Muista käyttää viitenumeroa laskua maksaessasi.

Takakannessa on myös kesän 2014 sukupäiville ilmoittautumislomake.

Toimitus

PUHEENJOHTAJAN PALSTA



Hyvät Hintikka-sukuseuran jäsenet perheineen.

Kuluvana kesänä pidetään sääntömääräiset Hintikka-suku ry:n sukupäivät heinäkuun 12.-13. päivinä.

Pitopaikkana on Varjolan Tilan Matkailu Oy Laukaan Kuusan kylässä kauniin virtaavan kosken rannalla. Ajo-ohje löytyy lehden sivuilta.

Paikalle on mahdollista tulla jo lauantaina, sillä kokouspaikalla voi majoittua erikokoisissa huiviloissa tai majoitustalossa. Lauantai-illaksi on järjestetty yhteistä ohjelmaa.

Sunnuntaina on ohjelmassa sukujuhla sekä varsi-

nainen suukokous, joka on jo järjestyksessään 15. Sääntöjen mukaan kokouksessa on katsaus menneeseen ja tulevaisuuteen. Siinä valitaan myös sukuneuvoston jäsenet seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi. Miettikää itse kukin tykönänne ehdokkaita tulevaan sukuneuvostoon.

Päivien tarkempi ohjelma on toisaalla tässä lehdessä.

Hintikka-suku ry:n kuuluu yli 200 jäsentä ja edelleen sukuneuvostolla on toivomus, että saataisiin jäsenmäärää kasvatettua ja samalla keskimääräistä ikärakennetta nuorennettua. Muutoin seurauksena on, että akkaudutaan ja ukkoudutaan tarpeettoman voimakkaasti. Muistakaa houkutella sukuseuraan mukaan niitä suvun jäseniä, jotka eivät vielä seuraan kuulu.

Vanha tunnettu totuus on: nuorisossa on myös Hintikka-suvun tulevaisuus.

Minun ja sukuneuvoston harras pyyntö on: aktivoitukaa ja saapukaa joukolla mukaan mielenkiintoisille sukupäiville joko jo lauantaina tai vasta sunnuntaina.

Tervetuloa!

Ilkka Niiranen
puheenjohtaja.

TOIMITUKSEN TOIVE

Laittakaa osoitteenmuutosilmoitus jos osoitteenne muuttuu, meillä ei ole seuramme pienen budjetin takia mahdollisuutta saada osoitepäivityksiä väestörekisteristä. Ja kun omaisenne, joka on ollut jäsen, kuolee niin laittakaa meille toimitukseen siitä tieto.

Ja vielä toive, haluaisimme mahdollisimman monen jäsenen sähköpostiosoitteen, näin voisimme kätevästi tiedottaa ajankohtaisista sukuseuran asioista. Laitatko sähköpostiosoitteesi Jaakko Hintikalle osoitteeseen:

jauhi@hotmail.fi

Toimitus

KOKOUSHUTSU

HINTIKKA-SUKU RY:N VIIDESTOISTA (15) SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SUKUKOKOUS
PIDETÄÄN SUNNUNTAINA 13. PÄIVÄNÄ HEINÄKUUTA 2014 KLO 14.00 ALKAEN
VARJOLAN TILAN MATKAILU OY LAUKAAN KUUSA

OSOITE: Vilppulantie 51, 41370 KUUSA.

Kokouksessa käsitellään seuran sääntöjen 14 §:ssä mainitut asiat (kts. ohessa oleva kokouksen esityslista liitteineen).

HINTIKKA-SUKU RY:N SUKUNEUVOSTO

SUKUPÄIVIEN OHJELMA

Hintikka-suvun 15. sukupäivät ja sukkokous pidetään lauantaina 12.7.2014 ja sunnuntaina 13.7.2014 Varjolan Tilan Matkailu Oy Laukaan Kuusan kylässä luonnonkauniin virtaavan kosken rannalla.

Lauantai

12.7.2014	14.00	Tervetulokahvi ja majoittuminen
	14.30	Lyhyt patikointiretki Peurunkaan n. 2-3 km, matkalla useampi kota, voimme kahvitella, mehustella ja paistaa makkaraa ja seurustella
	17.00	Vapaata seurustelua ja saunomista, varattu savusauna rannalta
	20.00	Illallinen Navettaravintolassa

Sunnuntai

13.7.2014	8.00	Aamiainen majoittuneille Navettaravintolassa
	10.00	Jumalanpalvelus Laukaan kirkossa
	12.00	Talonpojan lounas Varjolan Tilalla
	13.00	Sukujuhla
		Tervetulotoivotus, pj Ilkka Niiranen
		Laukaan kunnan tervehdys
		Sukuseurojen keskusliiton tervehdys
		Yhteislaulu: Savolaisten Laulu
		Juhlaesitelmä
		Yhteislaulu: Keskisuomalaisten laulu
	14.00	Hintikka-suvun 15. sukkokous, kokouksessa käsitellään kutsussa mainitut asiat (kts. tämän lehden s. 7)
	15.00	Päätöskahvit

PALVELUHINNASTO SUKUPÄIVILLE

Lauantai 12.7.2014

Tulokahvit ja makea kahvileipä

Ranta- savusauna (sukuseura tarjoaa)

Illallinen

30,00 € / hlö

Yöpyminen, vaihtoehto 1: Varjolan Riilahuvilat

Uudet vastavalmistuneet huvilat koskinäkymällä kävelymatkan päässä Varjolan päärakennuksesta.

Yhteensä neljä erillistä huvilarakennusta, yhdessä aina tilat 8 (+8) hengelle.

Riiahuone 2 hlö (+2), alakerrassa sängyt 2 hengelle, pieni parvi 2 hengelle, suihku, WC ja patio.

RiiaSviitti 2 hlö (+3 hlö), alakerrassa sängyt 2 hengelle, parvi 2-3 hengelle, keittiö, oleskelutila, WC ja suihku, patio, takka

Riiahuone 2 HH

112.00 e/yö

Riiahuone 4 HH

172.00 e/yö

RiiaSviitti 2 HH

186.00 e/yö

RiiaSviitti 4 HH

262.00 e/yö

Yöpyminen, vaihtoehto 2: Varjolan Pihatupa 2 HH

84.00 e/yö

Siistiä ja rauhallista majoitustilaa Navettaravintolan pihapiirissä.

Huoneet sisustettu talonpoikaisantiikilla.

WC ja suihku käytävällä

Kaikki majoitushinnat sisältävät linavaatteet, aamiaisen ja loppusiivouksen.

Runsas maalaisaamiainen kuuluu majoitukseen

Sunnuntai 13.7.2014

Kokouspaketti, sisältää talonpojan lounaan ja päätöskahvin

25,00 €/ hlö

Pätöskahvi erikseen

10,00 €/ hlö

Maksut maksetaan paikanpäälle saavuttaessa

ILMOITTAUTUMINEN 27.6.2014 MENNESSÄ

- lehden takakannessa olevalla ilmoittautumislomakkeella tai
- soita puheenjohtajalle puh. 0400-810 800 tai
- sähköpostilla: ilkka.j.niiranen@gmail.com

Järjestämme sukupäivillä arpajaiset, joihin toivomme juhlaan osallistuvien tuovan jotain pientä arpajaisvoitoiksi, esim. kotileivonnaiset ja käsityöt ovat tervetulleita.

SUKUKOKOUKSEN ESITYSLISTA

Hintikka-suku ry:n sääntömääräinen varsinainen sukkokous pidetään 13.07.2014. Viidestoista (15.) sukkokous alkaa sukkujuhlan päättymisen jälkeen, klo 14.00.

- 1 § Sukuneuvoston puheenjohtaja Ilkka Niiranen avaa kokouksen tervetuloivotuksin. Muistetaan poisnukkuneita.
- 2 § Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen. Todetaan osallistujat.
- 3 § Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri ja pöytäkirjan tarkastaja-ääntenlaskijat.
- 4 § Hyväksytään kokouksen työjärjestys puheenjohtajan esittämässä muodossa.
- 5 § Esitellään Sukuneuvoston laatima toimintakertomus vuosilta 2012 - 2014. Hyväksytään toimintakertomus.
- 6 § Esitellään tilit ja tilinpäätös vuosilta 2012 - 2013. Luetaan toiminnantarkastajien lausunto.
- 7 § Tilinpäätöksen hyväksyminen. Vastuuvapauden myöntäminen sukuneuvostolle.
- 8 § Jäsenmaksun vahvistaminen sukuneuvoston esityksen mukaisesti. Vuosimaksu on 15.00 e jäseneltä, ainaisjäsenmaksu 150.00 e. Alle 25-v on nuorisojäsen, vuosimaksu 5.00 e. Liittymismaksua ei peritä. Kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsenien jäsenyys on maksuton.
- 9 § Sukuneuvoston esityksen mukaisesti päätetään, ettei sukuneuvoston jäsenille makseta kokouspalkkiota. Matkakorvaukset valtion II lk:n mukaan, mikäli laskutetaan.
- 10 § Vuosien 2014 - 2015 toimintasuunnitelman ja talousarvion hyväksyminen.
- 11 § Valitaan seuran puheenjohtaja seuraavaksi toimintakaudeksi 2014 - 2015. (Päättävän kauden puheenjohtajana on toiminut Ilkka Niiranen, Keuruu, Leskelä)
- 12 § Valitaan sukuneuvoston jäsenet toimikaudeksi (2014 - sukkokous 2016) kahdeksan jäsentä. Päättävän kauden jäsenet olivat:
 - Anna-Maija Hintikka, Joroinen, Matoniemi
 - Esa Hintikka, Hyvinkää, Piilumäki
 - Jaakko Hintikka, Suolahti, Matoniemi
 - Pekka Hintikka, Rautalampi, Pakarila
 - Marjo Taipale, Leppälahti, Piilumäki
 - Ilpo Hintikka, Jyväskylä, Piilumäki
 - Pirkko Kalliola, Jyväskylä, Uuralahti
 - Kalevi Oksanen, Nurmijärvi, Sydänmaahintikka
- 13 § Valitaan toiminnantarkastajat vuosiksi 2014 - 2015 (Päättävällä kaudella: Katriina ja Erkki Malste, varalla Jussi Elias Hintikka ja Pirkko Niiranen)

- 14 § Muut asiat
- 15 § Kokouksen päättäminen
-

TOIMINTAKERTOMUS VUOSILTA 2012 - 2014

YLEISTÄ

Sukukokouksessa 22.07.2012 sukuneuvostoon valittiin toimikaudelle 2012 - 2014:

Puheenjohtajaksi:

Ilkka Niiranen, Keuruu, Leskelä

Jäsenet:

Anna-Maija Hintikka, Joroinen, Matoniemi

Esa Hintikka, Hyvinkää, Piilumäki

Jaakko Hintikka, Suolahti, Matoniemi

Marjo Taipale, Leppälahti, Piilumäki

Pekka Hintikka, Rautalampi, Pakarila

Ilpo Hintikka, Palokka, Piilumäki

Pirkko Kalliola, Jyväskylä, Matoniemi

Kalevi Oksanen, Nurmijärvi, Sydänmaahintikka

Toiminnantarkastajiksi valittiin Erkki ja Katriina Malste, varalle Jussi Elias Hintikka ja Pirkko Niiranen.

Sukuseuran tiedotuslehti ilmestyi kaksi kertaa vuodessa.

Sukuseura on jäsenenä Suomen Sukuseurojen keskusliitossa ja puheenjohtaja Ilkka Niiranen kutsuttiin keskusliiton hallitukseen kolmivuotiskaudeksi 2013 - 2016.

Sukuseura kuuluu myös Sisä-Savon perinneyhdistykseen, jonka hallitukseen kuuluu Pekka Hintikka.

SUKUNEUVOSTON KOKOUKSET

Sukuneuvosto valitsi ensimmäisessä kokouksessa varapuheenjohtajaksi Anna-Maija Hintikan, rahastonhoitajaksi Marjo Taipaleen ja sihteeriksi Esa Hintikan. Esan sairastuttua sihteerin tehtävään valittiin Pirkko Kalliola. Lehden toimitussihteerinä on toiminut Sari Hintikka.

Sukuneuvosto on pitänyt neljä kokousta.

SUKUSEURAN JÄSENET

Sukuseuran edellinen puheenjohtaja Kalevi Oksanen nimitettiin 22.07.2012 seuran kunniajäseneksi.

Kunniapuheenjohtajaksi on aikanaan nimitetty Eino Hintikka.

Kunniajäseniä on 9: Ossi Hintikka, Erkki Hintikka, Jaakko Hintikka, Heikki Hintikka, Veikko Hintikka, Pekka Hintikka, Onerva Hintikka, Eero Hintikka ja Kalevi Oksanen.

Ainaisjäseniä on seitsemän: Eino Hintikka, Heikki Hintikka, Irma Hintikka, Markku Hintikka, Arja Kullas, Heikki ja Anna-Maija Hintikka.

Jäseniä oli vuoden 2013 lopussa 240 kpl. Jäsenrekisteriä puhdistettiin vuoden 2013 aikana. Rekisteristä poistettiin 70 nimeä: kuolleet, osoite tuntematon tai jäsenmaksun maksamattomuuden vuoksi. Maksamattomille lähetettiin kaksi maksumuistutusta ennen poistoa.

SUKUSEURAN TALOUS

Jäsenmaksuksi päätettiin vuoden 2012 sukukokouksessa 15.00 e/vuosi ja ainaisjäsenmaksuksi 150.00 e. Alle 25-v on nuorisojäsen, jonka jäsenmaksu on 5.00 e/vuosi. Sääntöjen mukaan kunniapuheenjohtajan ja kunniajäsenien jäsenyys on maksuton.

Tuloslaskelmat

	2013	2012	2011
Varsinainen toiminta	-2 685.62	-2 887.32	-1 512.79
Yleistointa	-2 215.20	-653.37	-579.70
Varainhankinta	4 237.00	2 467.00	2 244.80
Sijoitus- ja rahoitus	43.64	49.61	49.92
Tulos	-620.15	-1 023.78	202.23

Tase

Vaihtuvat			
siirtosaamiset	649.58	0.00	0.00
pankki	<u>3 960.31</u>	<u>4 865.05</u>	<u>5 688.32</u>
VASTAAVAA	4 609.89	4 865.05	5 688.32
Oma pääoma	4 504.89	4 865.04	5 688.32
Vieras pääoma	<u>105.00</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
VASTATTAVAA	4 609.89	4 865.04	5 688.32

Myyntituotteet

Seuralla on myyntituotteina Ossi Hintikan suunnittelemat pienoislippu (25.00 e), isännänviiri (75.00 e) ja rintamerkki (3.00 e). Postikulut lisätään hintoihin.

Hintikka-suvun Sukukirjan I-osan (1500 - 1900) uusintapainos ilmestyy tänä vuonna ja II-osaa (1900 - 2000) on saatavana sukuneuvoston jäseniltä. Kirjat maksavat 35.00 e/kpl.

TOIMINTASUUNNITELMA VUOSILLE 2014 – 2015

YLEISTÄ

Hintikka-suku ry:n toiminta jatkuu seuran sääntöjen määräämällä tavalla.

Toiminnan pääpaino on edelleen Hintikoiden sukuyhteyden ylläpitämisen ohella sukututkimus. Tavoitteena on edelleen on kerätä Hintikka-sukua koskevaa aineistoa mahdollisimman kattavasti. Tässä työssä jäsenistön ja kaikkien Hintikka-sukuisten toivotaan tekevän yhteistyötä.

Kiinnostavaa aineistoa omien sukulaistensa vaiheista ja elämästä voi saada esimerkiksi haastattelemalla vielä elossa olevia vanhempiaan ja isovanhempiaan sekä laatimalla näin saaduista tiedoista kertomus oman perheen historiasta. Kertomuksien laajuuden jokainen kirjoittaja määrittelee itse. Kertomuksia voi elävöittää valokuvilla niin nykypäivästä kuin varhaisemmilta vuosikymmeniltä.

Jäseniä aktivoidaan tekemään lähisukunsa tutkimusta ja sukuperinteen tallentamista sekä kokoamaan valokuvia, joita voidaan julkaista myös tiedotuslehdessämme.

Ensimmäisen sukukirjan toista painosta, Suur-Rautalammin Hintikat (vuodet 1500 - 1900) sekä toista osaa (vuodet 1900 - 2000) toivotaan mahdollisimman monen Hintikka-suvun jäsenen hankkivan kirjahyllyynsä tai sukulaisilleen.

JÄSENET JA JÄSENMAKSUT

Jäsenluetteloa pitää ajan tasalla Jaakko Hintikka. Rahastonhoitaja kerää jäsenmaksut kalenterivuositain.

TIEDOTTAMINEN

Sukuseuran jäseniin pidetään yhteyttä julkaisemalla suvun tiedotuslehteä. Tiedotuslehti ilmestyy tulevina vuosina kerran tai kaksi kertaa vuodessa riippuen aineistosta sekä talouden suomista mahdollisuuksista.

Suvun tiedotuslehti on ilmestynyt tähän mennessä 41 kertaa.

Hintikka-suvun kotisivut uusitaan.

KOKOUKSET

Sääntömääräinen eli viidestoista sukkokous pidetään vuoden 2016 kesällä.

Sukuneuvosto kokoontuu esimiehen eli puheenjohtajan kutsusta tarpeen mukaan, mutta ainakin kaksi kertaa vuodessa.

JÄSENYEDET

Hintikka-suku ry on jäsenenä Suomen Sukuseurojen Keskusliitto ry:ssä, jonka kokouksiin lähetetään edustaja ja Sisä-Savon perinneyhdistyksessä.

MUU TOIMINTA

Hintikka-museon aikaansaaminen esim. nettimuseona on asia, jonka aikaansaaminen antaa tuleville sukupolville mahdollisuuden perehtyä suvun historiaan entistä laajemmin. Alkuun voitaisiin päästä, kun löytyy asiantunteva nettitaituri, joka laatii seuralle sopivan mallin museon tietojen keräämiseen. Toinen asia on aineiston keruu. Siinä voitaisiin toimia siten, että jokaisesta sukuhaarasta valitaan sopiva määrä henkilöitä, jotka keräävät sukuhaaraa koskevaa tietoa ja aineistoa museokäyttöön. Sukuneuvosto koordinoi hanketta ja ohjaa toimintaa niin, että saadaan tasapainoinen tulos kaikista sukuhaaroista.

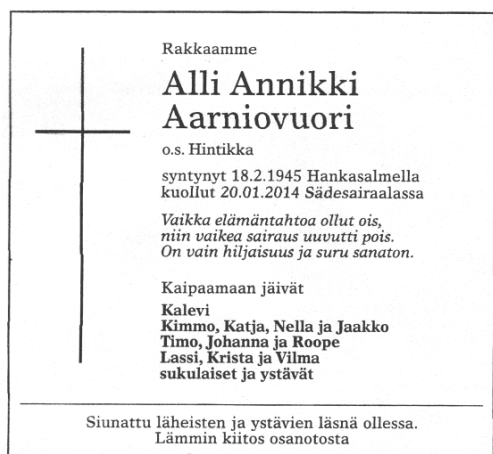
Toimintakauden aikana tehostetaan sukuseuran toimintaa ja jatketaan erikoisesti jäsenhankintaa, sillä seura "ukkoutuu", ellei jäseniksi ja mukaan toimintaan saada nuoria seuran toiminnasta kiinnostuneita suvun jäseniä. Seuralla olevaa sukututkimustiedostoa käytetään hyväksi sekä sukututkimuksen jatkotyössä että uusien jäsenien hankinnassa.

Perustettu stipendirahaston on edelleen tärkeällä sijalla, sillä sen avulla voidaan tukea esim. nuorten tutkijoiden sukuumme liittyvää tutkimustyötä.

Talousarviot

	2014	2015
Varsinainen toiminta (kokoukset, lehti)	-3000	-2900
Yleistoiminta (postitukset, matkat, tstokulut)	-1800	-1600
Varainhankinta (jäsenmaksut, kirjat yms)	4800	4500

MUISTOKIRJOITUS



Alli Annikki Aarniovuori os. Hintikka, syntyi 18.2.1945 Anna ja Väinö Hintikan kolmantena lapsena. Kotimme sijaitsi Hankasalmen Hankaveden Leväsen kylässä. Allin vanhempänä veljenä olen seurannut hänen elämänsä lapsesta saakka. Alli syntyi samana vuonna kun pitkän raskaan sodan melskeet vihdoinkin vaikenivat. Melkein kaikesta tavarasta ja monista elintarvikkeistakin oli silloin puute. Meillä kotona oli kuitenkin asiat aika hyvin. Oli oma mökki, lehmä ja pieni läntti metsästä kuokittua peltoa perunamaaksi. Isä oli puuseppä ja ikänsä puolesta hän ei ollut joutunut rintamalle, vaan toimi puuseppänä Kanavuoren varikolla koko sodan ajan. Viikonlopuiksi hän pääsi aina kotiin. Alli varttui ja sai leikkitoiverin seuraavana vuonna syntyneestä Irma- siskostaan.

Lähellä sijainnut Kynsiveden kyläkoulu antoi perusopit elämään. Äiti-Anna opetti kaikille kolmelle sisarelle perustaidot niin taloustöihin kuin ruuanlaittoonkin. Asuimme metsän keskellä, joten luonto ja metsän antimet tulivat kaikille tutuiksi jo lapsena. Alli varttui nuoreksi naiseksi ja hänen ensimmäinen työpaikkansa oli Hankasalmen kirkonkylän postissa. Postista hän siirtyi töihin verotoimistoon ja myöhemmin Hankasalmen nimismiehen kansliaan. Marjastus ja sienestys kuuluivat Allin lempiharrastuksiin jo nuorena. Hän löysi parhaat marjapaikat ja tiesi mistä etsiä kantarelleja tai suppilovahveroita.

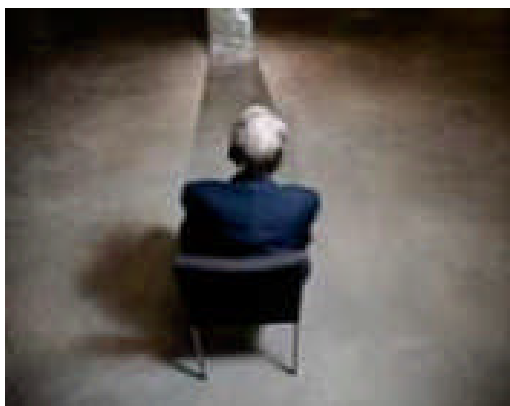
Kirkonkylällä asuessaan hän osallistui paikkakunnan naisten rientoihin ja kuului mm. Hankasalmen Kalevalaisiin naisiin. Allin elämä muuttui, kun hänen työtoverinsa tutustutti hänet Niemisjärveläiseen Aarniovuoren Kaleviin. Alli ja Kalevi vihittiin v. 1975 ja he muuttivat Jyväskylään, missä oli Kalevin työpaikka.

Esikoinen Kimmo syntyi v. 1975 ja siitä parin vuoden välein Timo ja Lassi. Heikinkadun kerrostalokolmiossa alkoi olla elämää ja melskettä. Kesäviikonloppuisin hurautettiin Fiat 600: lla maalle Hankasalmelle, koska molemmat mummot olivat siellä. Pojat varttuivat ja opiskelivat. Kotiäitinä ollut Alli halusi taas työelämään. Hän kouluttautui kouluavustajaksi ja toimi tässä tehtävässä Jyväskylässä eläkeikänsä saakka. Kalevin jäätyä eläkkeelle 2000-luvun alussa, he remontoivat Kalevin kotitalon Niemisjärvellä eläkeasunnokseen ja muuttivat sinne asumaan. Kaikki tuntui nyt olevan hyvin. Oli omaa aikaa harrastaa, hoidella puutarhaa ja nauttia metsän rauhasta ja antimista. Oli jo neljä lastenlastakin, jotka tulivat mummolaan viikonloppuisin ja lomillaan.

Jo työaikana alkanut vakava sairaus ei jättänyt Allia rauhaan. Hoitojaksot sädasairaalassa auttoivat vähän aikaa, mutta sitten oli taas sama vaihe edessä. Tapaninpäiväiltä 2013, nousi Allille kova kuume ja hänet vietiin keskussairaalan teholle. Kuume laski, mutta veriarvot olivat menneet niin huonoiksi, että Alli jouduttiin siirtämään sädasairaalaan hoidettavasti. Hoidoistakaan ei ollut enää apua. Alli nukkui ikiuneen sädasairaalassa poikansa Timon läsnäollessa 20.1.2014. Puolisolla, lapsilla lastenlapsilla ja meillä kaikilla on ikävä. Kiitämme ja iloitsimme yhteisistä muistorikkaista vuosista!

Ilpo Hintikka, Allin veli

”Parhaat työni ovat vasta tulossa”



Professori Jaakko Hintikka halusi tulla kuvatuksi Porvoon Taidetehtaassa. Hän on kerännyt taidetta vuosikymmeniä.

Aamulehti | sunnuntai | 23. maaliskuuta 2014

TEKSTI: JUKKA-PEKKA LAPPALAINEN, KUVAT: JOEL MAISALMI

FILOSOFI Jaakko Hintikka, 85, ei tarjoa omaa uraansa malliksi eläkekeskusteluun, mutta katsoo että eläkeikää on pakko nostaa. Hän on oppinut elämänsä aikana paljon uskonnosta, politiikasta ja matematiikasta. Tärkeimpiä oppeja on tämä: ihmissuhteet ovat elämän rikkaus.

Vuonna 1959 Jaakko Hintikka oli Suomen nuorin professori. Hänet nimitettiin kolmekymppisenä Helsingin yliopiston käytännöllisen filosofian professoriksi. Nyt Hintikka on 85-vuotias, ja vanhin virassa oleva suomalainen professori.

Väliin mahtuu valtava kansainvälinen ura tutkijana ja opettajana, tieteellisten ja kansantaajuisten teosten kirjoittajana ja toimittajana.

Hintikka on tunnetuin suomalainen nykyfilosofi. Hänet on palkittu monin kunnianosoituksin, vuosia sitten myös kansainvälisellä erikoistunnustuksella, joka filosofian alalla rinnastetaan Nobelin palkintoon.

Hintikka on siirtynyt opetusvirastaan Yhdysvalloissa Bostonin yliopistossa tutkijaksi. Hän jatkaa tutkijantyötään filosofina ja matemaatikkona Helsingin yliopiston tutkijakollegiumissa.

Hintikka ei halua eläkkeelle. Hänessä on samaa voimaa kuin taidemaalari Rafael Wardissa. Hintikka on Wardin taiteen ystävä, mutta hankkinut vuosikymmenten mittaan erityisesti esimerkiksi taiteilijaprofessori Reino Hietasen töitä. Niiden kokoelman Hintikka lahjoitti joitakin vuosia sitten Keravan taidemuseolle.

Hintikan ikätoveri Wardi on sanonut, että jokaiseen väriin hänellä on yksi sitä tarkkaan vastaava kokemus: ”Se on minun elämäni kirja. Ja kaikki parhaat työt ovat edessäpäin.”

Jaakko Hintikka puhuu lähes samoin sanoin: –Parhaat työni ilmestyvät tulevaisuudessa.

Yksi Hintikan uusimmista töistä on vapaa-muotoinen kirja hänen edesmenneestä puolisostaan Merrill Bristow Hintikasta. *Hän valitsi nimekseen Merrill Hintikka* (WSOY 2014) on kirja

kahden filosofin rakkaudesta. Se rakentuu pitkälti vanhojen kirjeiden ja ääninauhojen varaan.

Vanhat kirjeet ovat monessa mielessä arvokkaita.

–Miettikääpä, mitä tietoja ja muistoja elämästämme jää jäljelle, jos tai kun kirjeitä ei enää kirjoiteta. Esimerkiksi viime sota-ajastamme yksilötasolla tiedettäisiin enää hyvin vähän, Hintikka pohtii.

Vielä 85-vuotiaana Hintikka kamppailee alansa filosofian, logiikan ja matematiikan vaikeimpien ongelmien kanssa. Hän kuvaa, että jos yksikin niistä ratkeaa, kysymyksessä on poikkeuksellisen tärkeä asia.

Hintikka on jo jonkin aikaa ollut kiinnostunut kvanttiteorian tulkintaongelmista. Niiden joukossa on niin sanottu entanglement-ilmiö. Tätä kietoutumista tai lomittumista on sanottu kaikkein merkillisimmäksi fysikaaliseksi ilmiöksi. Hintikka lähestyy sitä käyttäen uutta todennäköisyyskäsitettä, jonka hänen entinen oppilaansa Gabriel Sandhu on keksinyt.

Iän karttuminen voi olla hyväksi työnteolle, jos terveyttä riittää. Hintikka kertoo, että monen monet sairaudet ovat kyllä tulleet hänellekin tutuiksi, mutta ”yläpää on onneksi säilynyt työkuonossa”.

–Matemaatikkojen ja matemaatikkojenkin keskuuteen on juurtunut sellainen uskomus, että huomattavia matemaattisia keksintöjä voi tehdä vain yhtä nuorena kuin urheiluennätyksiä, Hintikka sanoo.

–Olen aivan toista mieltä ja toivon antavani vastaesimerkin tälle uskomukselle.

Eläkekeskustelussa professori ei tarjoa omaa uraansa malliksi, mutta eläkeiän yleinen korottaminen on hänestä välttämätöntä. Hänestä on de-

mokratian työtaturma ja päätöksentekokyvyn puutetta, että sitä ei ole jo aikaisemmin nostettu.

–Poliitikot pelkäävät äänestäjiä, kun uudistus näennäisesti kaventaisi näiden etuja. Työkykynsä menettäneitä ei tietenkään pidä rankaista, mutta keskusteluhan koskeekin terveiden kansalaisten eläkkeelle siirtymistä.

Hintikka huomauttaa, että keskimääräisen eliniän kohoaminen ratkaisee asian ihmisten toiveista riippumatta.

–Mistä kaikille löytyvät eläkerahat, jos lääketieteen kehitys jatkuu ja nostaa odotetuksi elinajaksi sata vuotta, ja jos työelämässä ollaan vain muutamia vuosikymmeniä?

Suomessa puhutaan paljon Euroopan ja EU:n kriisistä, ikään kuin kysymyksessä olisi vain taloudellinen ongelma, finanssikriisi.

–Lähes täysin huomiotta on jäänyt se, että Euroopassa on meneillään toinen vielä vaaralliseksi kriisi. Kansalaisvapaudet ja demokratia ovat vakavasti uhattuina useissa maissa, erityisesti Romaniassa ja Unkarissa. Tilanne olisi vielä pahempi, jos nämä maat eivät olisi EU:n jäseniä.

EU:n saama Nobelin rauhanpalkinto muistuttaa, että EU:lla on poliittinen merkitys, ei vain taloudellinen.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi sata vuotta ensimmäisen maailmansodan syttymisestä.

–Jos EU olisi jo silloin ollut olemassa, olisi vältetty yksi viime vuosisadan pahimmista ja suurimmista murhenäytelmistä.

Jaakko Hintikka on seurannut läheltä Yhdysvaltojen elämää ja politiikkaa jo runsaat 65 vuotta. Hän vietti jo 1948 ensi kerran vuoden USA:ssa. Hän näkee maan kehityksessä paljon hyvää, mutta on huolissaan nykyisestä suunnasta.

–Presidentti **Barack Obama** on syytetty luokkasodan lietsomisesta. Paljon lähempänä totuutta on kuitenkin tunnettu kommentaattori **Paul Krugman** – Nobelpalkinnon saanut taloustieteilijä – joka on sanonut amerikkalaisen rahaeliitin käyvän luokkataistelua ei vain köyhiä vaan keskiluokkaa vastaan.

–Tämä sota ei ole ideologinen vaan taloudellinen. Yhdysvalloissa tuloerot ovat kasvaneet jo useita vuosikymmeniä.

–Kaikki tietävät, että Suomen talousongelmat johtuvat suuressa määrin teollisuuden rakenneuudoksista. Yhdysvalloissa on poliittisen turhautumisen pohjalla myös suuria rakennemuutoksia, Hintikka toteaa.

Yksi merkittävä syy länsimaiden talouselämän ongelmiin on Hintikan mukaan lyhyen tähtäyksen voiton tavoittelu.

–Jonkin yhtiön, vaikka esimerkiksi Nokian, osakkeiden pörssi-arvo ei riipu niinkään sen osamisesta tai tuotannon laadusta, vaan siitä, mikä arvo niillä uskotaan olevan puolen vuoden päästä.

Hintikan mukaan tämä on arvan ostajan ajattelua.

–Esimerkiksi koko laaja organisoitu optio-kauppa perustuu psykologisesti siihen. Hintikka sanoo, että tähän kasinomentaliteettiin voisi vaihtaa verotuksella, korottamalla lyhytaikaisten osakevoittojen verotusta.

–Valitettavasti mikään maa ei yksin uskalla sitä tehdä, sillä päätös heikentäisi sen kilpailukykyä.

Jaakko Hintikan suuri rakkaus, Merrill Hintikka kuoli uudenvuodenpäivänä 1987 flunssan jälkitauteihin. Hintikka miettii, että menetti läheisimmän ihmisen, mutta odottamaton kuolema ei merkinnyt vain sitä.

–Perheen talouteen jouduin perehtymään aivan tyhjästä.

–Elämäkokemukset, joita ei voi ennustaa eikä valikoida, näyttelevät ratkaisevaa osaa elämännäkemyksen muutoksessa, Hintikka sanoo.

–Jos olisin viisaampi, olisin usein toiminut toisin, mutta filosofian teorialla ei voi vaikuttaa elämäkokemuksiin, vaikka filosofia antaakin älyllisiä välineitä.

Hän muistuttaa yhä uudestaan, että hyvät ihmissuhteet ovat elämän rikkautta.

–Yksi elämisen taidoista on luoda syvempiä suhteita ja nähdä, keitä ihmiset omaisia myöten oikeastaan ovat.

Hän varoittaa yhden kortin varassa elämisestä ja suosittaa elämän arvojen monipuolisuutta. Hän muistuttaa, että Suomessa päivittäin kuin Yhdysvalloissa on usein erittäin vaikea puhua kenenkään – omaistenkaan – kanssa henkilökohtaisista asioista.

Erityisesti katolisen kirkon rippi on Hintikan mukaan tehnyt hyvää työtä.

–Mielen rauhan kannalta on tärkeää, että on joku, psykiatri tai pappi, jolle voi purkaa mieltään.

–Kun kaikki asiat kaatuvat päälle, syntyy helposti paniikki. Vaikeuksienkin keskellä on hyvä, jos ihminen tajuaa, että elämä on vaikeanakin arvokasta. Vaikeuksissa ihmisen pitää arvioida oma tilansa ja lähteä uudelleen liikkeelle.



”Matemaatikkojen ja matemaal-
likkojenkin keskuuteen on juur-
tunut sellainen uskomus, että
huomattavia matemaattisia kek-
sintöjä voi tehdä vain yhtä nuo-
rena kuin urheiluennätyksiä.”

Professori Jaakko Hintikka, 85, on filosofi ,
matemaatikko ja optimisti. 85 vuotta on oival-
linen ikä luovuudelle, hän sanoo.

Kompromissi kahden uskonnon välillä on mahdoton

POLITIikka | Hintikka ehdottaa, että YK laatii Ihmisoikeuksien jatkoksi julistuksen uskonnon ja politiikan erosta.

» Jaakko Hintikka seuraa maailmantapahtu-
mia ja ottaa niihin kantaa. Hänen tietolähteinään
ovat myös monet ulkomaiset lehdet ja kirjeenvaih-
tokumppanit ympäri maailman.

Hän moittii julkista keskustelua riittävän laa-
jojen ja erityisesti historiallisten näkökulmien
puutteesta.

–Kansainvälisen politiikan monet suuret ny-
kyongelmat ovat yllättävän vanhanaikaisia ja pe-
rinteellisiä.

Hintikka muistuttaa, että uuden teknologisen
yhteiskunnan ongelmat olivat viime vuosisadalla
viisaiden miesten keskusteluissa usein aivan kes-
keisiä. Yksi pahimmista ongelmista on kuitenkin
edelleen sama kuin vuosisatoja sitten: uskonnolli-
nen fanatismi.

Uskonnon tuominen politiikkaan on Hintikan
mukaan vain pahasta. Uskonto julkisessa elämässä
kaventaa sovun mahdollisuuksia. Lisänä ovat kiel-

teiset lieveilmiöt kuten vihan lietsominen ja su-
vaitsemattomuus.

–Muissa asioissa, kuten raha-asioissa ja vas-
taavissa, on aina mahdollista sovittaa yhteen eri
näkökantoja, mutta uskonnossa ei. Kompromissi
kahden eri uskonnon välillä on ajatuksena mahdo-
ton, ei vain inhimillinen mahdottomuus.

Vaikka nykytilannetta ei voi nopeasti korjata,
ongelma pitää tiedostaa.

–Hyvin perustellusti voi ehdottaa, että YK:n
tulisi antaa Ihmisoikeuksien julistuksen jatkoksi
maailmanlaajuinen julistus uskonnon ja politiikan
erosta – nimikkeeltään ehkä Uskonnonvapauden
julistus.

Ihmisten asenteissa on paljon muuttamista.
Hintikka uskoo, että viime kädessä asenteita pys-
tyvät muuttamaan tosiseikat, faktat.

Hänen mielestään paras lääke maailman ongelmiin on tosiasioiden tajuaminen ja niihin tyytyminen.

–Menneiden virheiden korjaamisyritykset, vaikka vanhojen vääryyksien korvaukset, ovat kauniita eleitä, mutta vain eleitä. Ne eivät ongelmia ratkaise.

–Esimerkiksi Palestiinan kysymyksessä molemmille osapuolille on tehty vääryyttä ja molemmat ovat tehneet vääryyksiä. Jos menneistä nyt aletaan puhua, ei sovinnosta ole mitään toivoa. Pitää ottaa lusikka kauniiseen käteen ja lähteä liikkeelle suoraan tämän päivän todellisesta tilanteesta.

Historia täytyy silti tuntea, Hintikka painottaa. Historialliset ajatuskokeet voivat herättää mieleen myös uusia ratkaisumalleja.

Esimerkkinä professori vertailee tilannetta Palestiinassa Israelin valtion synnyttyä meidän omaan tilaamme toisen maailmansodan päätyttyä.

”Paras lääke maailman ongelmiin on tosiasioiden tajuaminen ja niihin tyytyminen.

–Emme olisi Suomessa toimineet järkevästi, jos olisimme panneet karjalaiset keskitysleireihin ja opettaneet heille ryssävihaa, mutta tämä olisi ihan verrannollista siihen miten palestiinalaisia silloin kohdeltiin, hän pohtii.

Hintikka myöntää, ettei hänelläkään ole tiekarttaa ratkaisuihin, mutta tähdentää, että on yrittävä luoda neuvottelutilanne, joka painostaa kaikkia osapuolia neuvotteluratkaisuun.

–Olen tietoisesti, epärealistisena ajatukseen miettinyt, mitä tapahtuisi, jos neuvottelujen ajaksi Jordanin länsiranta siirrettäisiin Jordanian hallintoon, Gaza Egyptin hallintoon ja Jerusalem kansainvälistettäisiin. Kaikki osapuolet olisivat tyytymättömiä, mutta juuri siitä syystä kaikki pyrkisivät olemaan sovinnollisia, ilman erillisiä pakotteita.

AMERIKAN ARKEA JA MATKAILUA – KESÄ 2012 – OSA 2

Viime lehdessä kertoilin hieman meidän Amerikan kotikaupungista ja nyt olisi vuorossa matkatarinoita kesältä 2012. Harrisburgin kaupunki sijaitsee keskellä Pennsylvanian osavaltiota ja siitä oli helppo lähteä autoilemaan suuntaan ja toiseen. Teimme perheen kanssa noin joka toinen viikonloppu matkan vähän pidemmälle ja joka toinen viikonloppu pysyimme lähikaupungeissa



Parkkipaikka hevosille ja rattaille Lancasterissa

Lähikaupungeista luultavasti mielenkiintoisin oli Lancaster ja sen ympäristö. Maaseutu on kuin paluu ajassa taaksepäin useita vuosikymmeniä alueella asuvan laajan Amishyhteisön vuoksi. Hevosvaunut värjättävät katukuvaa samoin kuin kauniit tilkkutäkit pienten putiikkien valikoimissa.

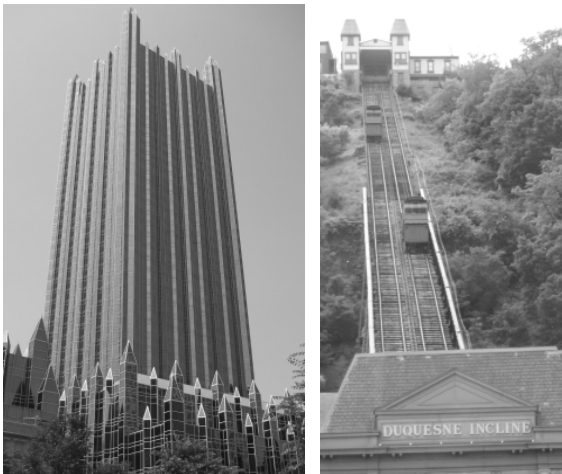


Hevoset ja rattaat katukuvassa Amish-seudulla



Peltojen lannoitusta Lancasterissa

Ensimmäinen matkamme pidemmälle suuntautui Pittsburghiin. Siellä kävimme mm. lasten museossa ja koittamassa funikulaaria (vaijerikäytöinen rautatie jyrkissä rinteissä). Kaupunkikuvassa näkyi hyvin selkeästi kaupungin pitkä historia teollisuuskaupunkina. Lasilla vuorautetut rakennukset olivat todella vaikuttavia.



PPG lasiseinärakennus ja Duquesne funikulaari Pittsburghissa

Seuraavaksi kävimme Kanadan puolella, kun ajelimme Torontoon Niagarán putouksille. Siellä teimme mitä turistien kuuluukin – vierailimme tunneleissa putousten takana, ajelimme veneellä putousten luo, otimme reilusti valokuvia ja kuuntelimme putousten jatkuvaa pauhua.



Kanadan puolella olevat Niagarán putoukset

Kävimme vielä USA:n puoleltakin katsomassa putouksia, siellä kävelimme puusta rakennettuja portaikkoja myöten ja kastuimme aivan täysin sadeviitoista huolimatta. Hauskaa oli ja näky oli unohtumaton.



Juhannusta vietettiin perinteisen mökin, kokon ja yöttömän yön sijaan Isossa Omenassa – New Yorkissa. Viikonlopun aikana ehdimme juuri olla perusturisteja ja nähdä normaalit nähtävyydet pikaisesti; 9/11-päivän muistomerkki, Empire State Building, Times Square, Central Park sekä Ellis Island ja Vapaudenpatsas.



9/11-päivän muistomerkki New Yorkissa

New Yorkissa saisi kulumaan vaikka kuinka monta viikonloppua ja viikkoa, jokainen kortteli kun on erilainen – omanlaisine kauppoinen, arkkitehtuureineen ja ihmisineen. Sen verran jäi Venni-pojallekin polttelu takaisin tuonne, että hän sanoi menevänsä sitten uudelleen kunhan Vapaudenpatsas on taas kunnostettu ja sinne pääsee sisällekin katsomaan.



Empire State Building – 86. kerros



Vapaudenpatsaalla New Yorkissa

Heinäkuun 4. vietetään Yhdysvaltain itsenäisyyspäivää ja juhlapäivän lisäksi sain töistä muutamana lisävapaa päivän, joten pääsimme pitkän viikonlopun viettoon. Lähdimme käymään rantalomalla Ocean Cityssä, Marylandin osavaltiossa. Suomessa kun yleensä näkee ilotulituksia vain jäätävän kylmänä uutena vuotena, oli kerrankin mukavaa nauttia isoista ilotulituksista, kun lämpötila oli illallakin +26, kelpasi nautiskella. Rannalla ja meressä aurinkoa ja lämpöä riitti. Atlantin aallot meinasivat olla aikuisillekin välillä turhan isoja mutta porukalla ja kellukkeiden kanssa hauskaa piisasi koko perheelle. Välillä piti siirtyä varjoon ja tutustua kävelykatujen matkamuistokaappoihin ja pelihalleihin.



Atlantin kuohuissa – Ocean City

Kotimatka Harrisburgiin ajeltiin Chesapeake-lahden kautta ja pysähdyimme vielä yhdeksi yöksi Baltimoreen. Kaupunkiin tutustuminen kävellen jäi kuitenkin vähäiseksi, varjossakin kuumuutta oli n. 35 astetta. Vettä kului ja kuumuus kävi etenkin lasten voimille. Ennen pois lähtöä kävimme kuitenkin Baltimoren akvaariossa tutustumassa jos jonkinlaisiin mereneläviin. Samalla näimme muutamia museolaivoja satamassa, mutta jopa tutustumiskierrokset laivoihin oli peruttu liiallisen kuumuuden takia.



Baltimoren akvaario ja museosukellusvene USS Torsk



Meduusoja Baltimoren akvaariossa

Viimeiseksi reissuksi jäikin sitten pääkaupunki Washington D.C. Matkan varrella pysähdyimme kuitenkin ensin Gettysburgiin, joka on pieni, lähinnä Yhdysvaltain sisällissodan muistoa vaaliva kylä. Gettysburgin taistoa pidettiin käännekohtana sisällissodassa ja kylä onkin täynnä muistomerkkejä eri joukko-osastojen taisteluista ja menehtyneiden lukumääristä.

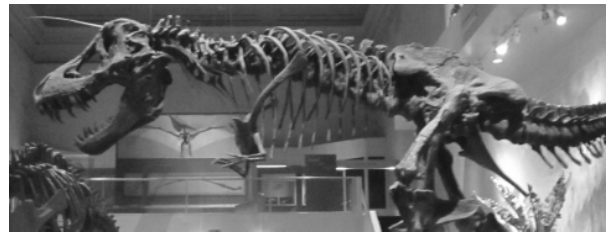


Gettysburgin muistomerkkejä

Washington D.C:hen päästyämme kävimme eläintarhassa kiertelemässä pääkohteena ihanat pandakarhut. Seuraavana aamuna aloitimme kaupunkikierroksemme Supreme Courtin (ylin hallinto-oikeus) luota jonka jälkeen kävimme lento- ja avaruuseumissa (National Air and Space Museum) sekä luonnontieteiden (Smithsonian National Museum of Natural History) museossa. Näimme esimerkiksi Tyrannosaurus Rexin luurangon, sekä lentokoneita ja avaruusromua joka lähtöön. Lapset pääsivät istumaan Cessnan kyydissä ja leikkimään lentäjiä. Pikkuhiljaa kävelimme Washington Monumentin ohi 2. maailmansodan muistomerkeille. Pienen vesialtaan luona oli hyvä pysähtyä ja vilvoitella jalkoja hetki ennen matkan jatkumista Lincoln Memorial muistomerkeille. Sieltä jatkoimmekin Valkoisen Talon ohitse takaisin hotellille. Vaikuttavia rakennuksia ja muistomerkkejä on koko kaupunki täynnä, museoissa parasta on se, että ne ovat ilmaisia. Tällöin jokainen saa mahdollisuuden nähdä paloja historiasta.



Valokuvaamassa Valkoista taloa



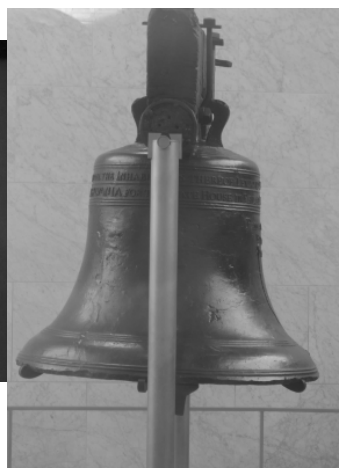
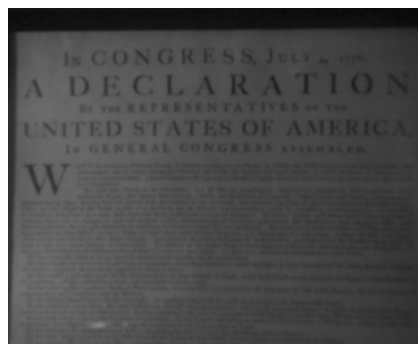
Tyrannosaurus Rex luonnontieteiden museossa

Kotimatalla Harrisburgiin pysähdyimme vielä toisessa ilmailumuseossa. Siellä pääsimme näkemään Discoveryn avaruussukkulan, toisen setin erilaisia lennokkeja sekä käymään vanhassa lennonjohtotornissa. Sukkula oli todella vaikuttava näky ja pisti miettimään miten semmoinen kapistus voidaan saada avaruuteen ehjänä – ja vielä takaisinkin.



Discovery avaruussukkula

Heinäkuun lopulla oli vihdoin tullut aika lähteä takaisin koti-Suomeen. Lähdimme Amerikan kodistamme ajelemaan aamusta kohti Philadelphiaa ja siellä pysähdyimme vielä hetkeksi katselamaan nähtävyyksiä. Kävimme katsomassa osia alkuperäisestä itsenäisyysjulistuksesta sekä Liberty Belliä – tätä tosin ulkopuolelta, koska sisätiloihin oli jonoa useamman sadan ihmisen verran. Lopulta vielä pyörähdimme keskustassa autolla ja sen jälkeen oli aika lopettaa kesän 2012 matka ja lähteä kotiin odottamaan ja suunnittelemaan uusia seikkailuita.



*Itsenäisyysjulistuksen osa ja Liberty Bell
Philadelphiassa*

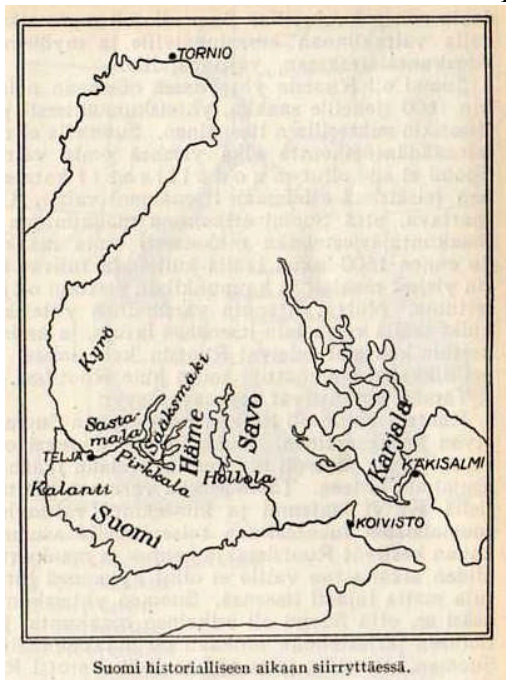
Ennen matkalle lähtöä jännitti, miten lasten kanssa pärjätään maailmalla, mutta onneksi ainakin meidän lapset tuntuvat sopeutuvan mihin vaan, kunhan vanhemmat ovat läsnä pitämässä huolta ja luomassa turvalliset rajat ja puitteet. Jäl-

kikäteen on ihana huomata, miten molemmat lapset muistelevat koko kesää 2012 lämpimin tuntein ja vähän väliä muistavat jonkin tapahtuman tai asian mitä reissun aikana tapahtui. Toivottavasti pääsemme jatkossakin kokemaan ja näkemään uusia asioita ja paikkoja niin kotimaassa kuin ulkomaillakin.

*Teksti ja kuvat: Anne Virtanen os. Hintikka -
Piilunmäen Hintikoita*

Suomalaisten asuttamisesta

Lueskelin syksyllä K.N. Rauhalan toimittamaa Suomen ja suomalaisten historiaa käsittelevää ”pikkujättiläistä” Isänmaan kirjaa (WSOY 1950). Kirjassa käsitellään mielenkiintoisesti ja asiantuntevasti isänmaamme historiaa. Erityisesti kiinnostuin asuttamiseen liittyvistä asioista, sillä mieleeni tuli Hintikoiden historia. Sukuseuramme perustamisen jälkeen saimme lukea Hintikoiden historiaan liittyvistä vaiheista tiedotuslehestämme. Mistä Matti Hintikka oli lähtenyt Rautalammille? Sukututkijamme selvittivät asiaa ahkerasti ja näiden selvitysten perusteella tultiin varmuuteen siitä, että Matti Hintikan lähtökoti oli Pälkäneen pitäjässä. Sieltä hän oli perheineen muuttanut Rautalammille 1500-luvulla.



1500-luvulla.

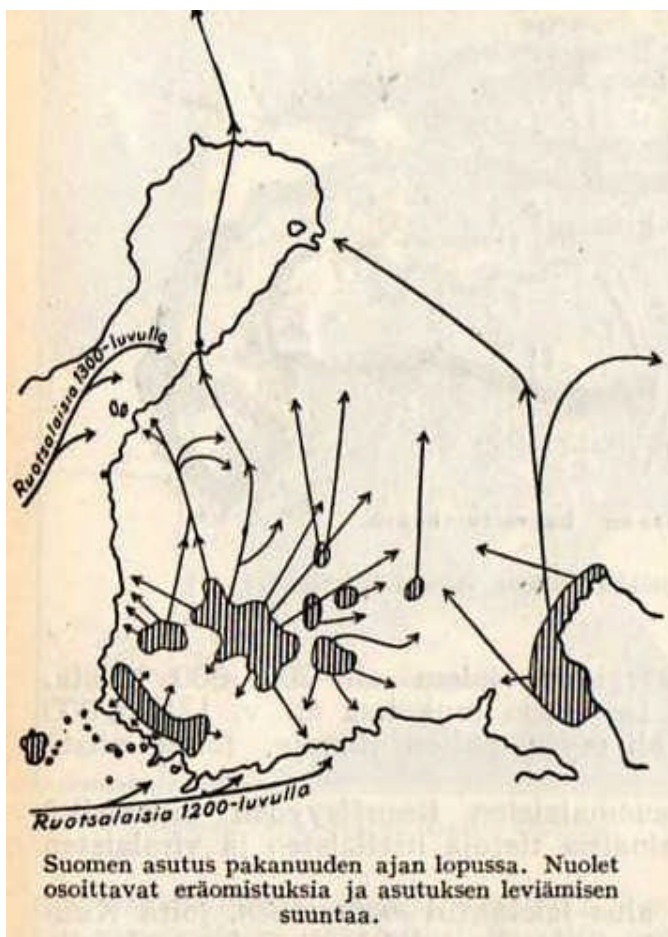
Isänmaan kirjassa on muutama asutuksen kulkua valaisevaa karttaa, jotka jäljensin tämän jutun liitteiksi. Ensimmäinen kuva näyttää Suomen alueen historialliseen aikaan siirryttäessä. Me suomalaiset asutimme nykyisen Suomen etelä- ja keskiosan ja Karjalan, myös Venäjälle sodan seurauksena luovutetun alueen eteläosan. Asutuilta alueilta pohjoisen suuntaan oli laajoja erämaita, joita suomalaiset hyödynsivät.

Erämaiden asuttaminen kävi välttämättömäksi. Vuonna 1334 lähetti kuningas Mauno Eerikinpoika kaikille Varsinais-Suomen, Uudenmaan, Ahvenanmaan, Hämeen ja Satakunnan asukkaille avoimen kirjeen, jossa todettiin seuraavaa: Koska olemme saaneet tietää, että useat metsämaat teidän luonanne ovat kulovalkeiden hävittämät ja, vaikka ne ovat viljelykseen kelpaavat, makaavat ne autiina. Sen vuoksi annamme täten sellaiset maat, elleivät niiden omistajat tahdo tai kykene niitä ottamaan säännölliseen viljelykseen muiden, kenen hyvänsä viljeltäviksi ja

haltuunotettavaksi sillä ehdolla, että tahtovat niistä kruunulle suoritettavaa veroa maksaa.

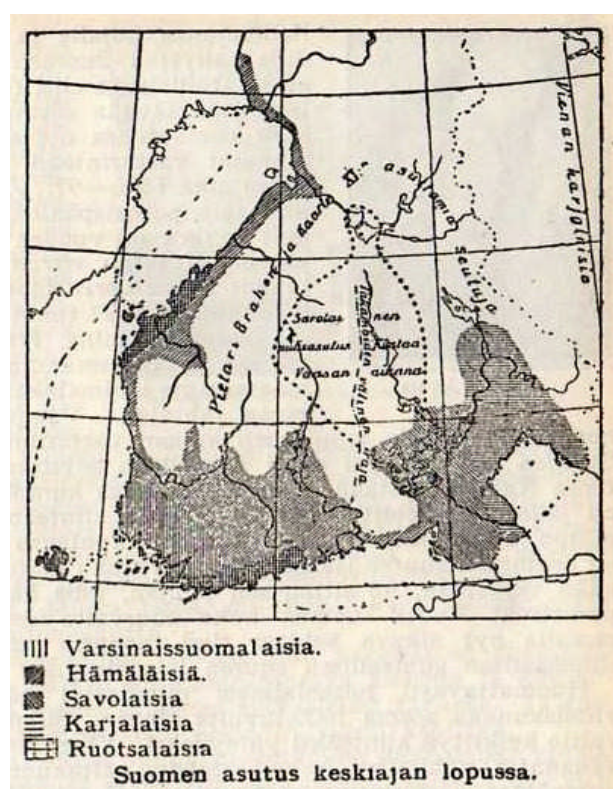
Erämaiden asuttamiseen puuttui lujemmin kaikissa otteissaan ravakka Kustaa Vaasa. V. 1542 hän julisti, että asumattomat ja viljelemättömät maat, jotka sijaitsivat asuttujen seutujen ulkopuolella, kuuluvat Jumalalle, kuninkaalle ja Ruotsin kruunulle. Tätä oikeutta alettiin käyttää varsin pontevasti Suomenkin autioiden asuttamiseen sellaisillakin seuduilla, missä rintamaan talonpojat olivat kaiken maan jo vallanneet erämaikseen. Jos omistajat eivät itse halunneet siirtyä niille uudisasukkaiksi, olivat ne voutien vapaasti asutukseen käytettävissä.

Erämaiden asuttamisen johtajaksi maassamme tuli Kustaa Vaasan uskottumies Kustaa Fincke. Vuonna 1551 kävi muudan tarkastuskunta Hämeen ja Satakunnan erämailla ja jakoi siellä silloin jo mukana seuranneille uudisasukkaille maita. Tällöin siirtyi nykyiseen Keski-Suomeen 67 perhekuntaa. Myöhemmin siirtyminen jatkui. Vuonna 1560 oli Hämeen erämailla jo 115 tilallista, enimmät näistä savolaisia.



Seuraavat kartat kertovat meille suomalaisten asuinseuduista, toinen pakanuuden ajan lopulla ja toinen keskiajan lopussa. Kummastakin käy ilmi, että Matti Hintikan asuinseudulla Pälkäneellä on ollut asutusta jo varsin varhain. Sieltä Mattikin muutti Rautalammille 1500-luvulla.

Viereisestä kartasta selviää sekin, että ruotsalaisia tuli jo 1200- ja 1300-luvuilla Suomenlahden ja Pohjanlahden rannikkoalueille.



Keskiajan lopulla on viereisen kartan mukaan suuri osa eräalueista vielä asuttamatta, mutta asutustoiminta vilkastui tulevien vuosisatojen kuluessa. Näin Hintikoiden sukua levittäytyi vähitellen laajoille alueille Keski-Suomessa. Tänä päivänä Hintikoita on runsaasti muuallakin esim. Helsingin seudulla.

Kalevi Oksanen

KESÄMUISTOJA SAUVONIEMEN HARJULTA

Olin 12-vuotias ja serkkuni Karvisen Antero 14-vuotias. Isä oli tavannut työmatkallaan Harjun Toivon ja sopinut hänen kanssaan, että menisimme Anteron kanssa Harjulle pariksi viikoksi kesärengiksi. Vuosi oli 1947 ja Hilja-täti oli Anteron kanssa meillä taloutta hoitamassa, sillä Äiti oli joutunut sairaalaan. Olimme kumpikin vierailleet Harjulla aiemminkin, sillä Harjun vanha-emäntä Maria, oli isän serkku. Talossa ei ollut lapsia, sillä

isäntä Toivo, joka tuolloin oli 42-vuotias, oli poikamies.

Harju oli tuolloin tyypillinen keskisuomalainen maalaistalo, jossa oli n. 20 hehtaaria peltoja, 10 – 15 lehmää ja 1-2 hevosta, sekä lisäksi muuta pienkarjaa. Harjun tupa suurine leivinuuneineen tuntui valtavan isolta. Marian ja Toivon lisäksi talossa asui ”emännöitsijä” Hilja, joka hoiti karjan, laittoi ruokaa ja oli välillä

peltotöissäkin. Tuvan nurkassa asusteli karjalais-syntyinen Jaakko. Hän oli tullut taloon työmieheksi.

Harjulla oli tuolloin myös hoidettu puutarha omenapuineen, marjapensaineen ja lukuisine jalopuineen. Vierailumme ajankohta oli syksy ja elonkorjuuaika. Olimme Toivon ja Jaakon mukana ajamassa ruislyhteitä riiheen ja ahtamassa niitä riihen parsille. Toisina päivinä oli ohran niittoa ja seivästystä. Minusta ei tainnut vielä olla paljon apua, mutta kanniskelin seipäitä ja tappeja, sekä toimin haravapoikana. Illaksi lämmitettiin Liesveden rannalla oleva rantasauna ja uida pulikoitiin järvessä. Parina iltana laskettiin Jaakon kanssa verkot ja käytiin samalla ongella. Verkot olivat aika pienisilmäisiä, mutta ahvenia niistä saatiin aika hyvin. Hilja perkasi kalat ja seuraavina päivinä oli ruuaksi kalakeittoa.

Harjun Toivo oli kova mies paiskimaan maa- töitä ja muistaakseni hän ei rukkasia käteensä tarvinnut. Toivon kädet olivat suuret ja känsäiset ja kun hän johonkin niillä tarttui, lähti se taatusti mukaan. Kun ohrat olivat seipäillä, laittoi Toivo meidät kytöniitylle paimentamaan lehmiä. Talon vieressä olevan laitumen oli karja kalunnut aika puhtaaksi, joten niille jouduttiin päivittäin vie- mään muualta niitettyä lisärehua. Kytöniityltä, joka oli vajaan kilometrin päässä talosta, oli niitet- ty heinäasato heinäkuun alussa ja siellä kasvoi nyt pitkä äpäre. Koska niityn ympärillä ei ollut aitaa, piti karja ajaa sinne aamuisin ja paimentaa sitä illansuuhun saakka. Meillä oli eväänä voileipiä ja mehua. Karja pysyi hyvässä ruokapaikassa mel- kein paimentamatta.

Ensimmäinen päivä sujui uudessa hommassa aika mukavasti, mutta seuraavana päivänä aika alkoi tuntua pitkältä. Antero oli aika hyvä keksi- mään pikku kepposia ja kun lehmien joukossa oli parivuotias häränmulli, muisti Antero kuulleen- sa, että Espanjassa härkiä härnätaan punaisilla vaatteilla ja saadaan ne sitten hyökkäämään

vaatetta kohti. Punaisia vaatteita ei meillä ollut, joten ajattelimme, että Anteron jo vähän kulahta- nut pusero saisi kelvata härnäysvaatteeksi. Pusero vain pois päältä, toinen otti kiinni toisesta hihasta ja toinen toisesta ja pusero kuljetettiin härän eteen. Härkä oppi homman aika nopeasti ja juoksi pian metrien päästä kohti levitettyä puseroa. Ja meillä oli tietysti hauskaa.

Päivä kului nopeasti ja seuraavana päivänä jatkettiin ”harjoituksia” härän kanssa. Heitettiin vähän kuivaheiniäkin ladosta lehmille, että saatiin paremmin keskittyä härän harjoittamiseen. Nyt homma kuitenkin meni liian pitkälle. Pusero ei härälle riittänyt, vaan se alkoi ajaa meitä takaa. Pellon keskellä oli kiviraunio ja sen keskellä oksainen mänty, jonka alaoksille kiipesimme turvaan. Härkä jäi vahtimaan meitä kiviraunion viereen, emmekä uskaltaneet tulla puusta alas. Kun Toivo tuli illansuussa niitylle meitä etsimään, koska meitä ja karjaa ei ollut kuulunut kotiin, oli meillä selittämistä miksi istuimme puussa. Täytyy tunnustaa, että pienet nuhteetkin saatiin.

Melkein kaksi viikkoa oli kulunut Harjulla ”renkipoikina” ja oli aika lähteä kotiin ja kouluun. Toivo antoi meille vähän palkkaakin, joten raha kilisi taskuissa, kun läksimme kävelemään parin kilometrin matkaa Kärkkäälään linja-autolle. Korhosen linjurihan se tuolloin Hankasalmi- Konnevesi väliä ajoi. Aikatauluista ei ollut oikein tietoa ja viestimiä ei tuohon aikaan ollut, joten pitkästä odotuksesta huolimatta linjuria ei kuulu- nut. Matkaa kotiin oli lähes 20 km, joten kävely- matkaksi se tuntui aika pitkältä. Anterohan se viimein äkkäsi, että ajetaan pirssillä; meillähän on rahaa. Pirssi löytyi kylältä ja herroiksi me pojat hurautettiin kotiin. Ja sitten meitä taas moitittiin. Hilja-täti ei millään jaksanut ymmärtää, miten olimme menneet tuhlamaan lähes kahden viikon tienestit yhteen pirssikyytiin.

Muisteli Ilpo Hintikka

MUISTOJA METSÄTÖISTÄ MATONIEMESSÄ

Sotien jälkeen 40- luvulla alkoi suomen talou- den elpyminen myös metsien käytön myötä. Oli vielä melko hakkaamattomat laajat metsäalueet, puuta tarvittiin paljon, myös jälleenrakentamiseen, olihan lappi poltettu maan tasalle saksalaisten ve- täytymisen myötä, siellä piti kaikki rakentaa uu- destaan. Myös rintamiehille ja siirtokarjalaisille ja muillekin maattomille piti rakentaa asutustiloja. Oli olemassa asutustilalaki, joka mahdollisti uusi-

en asutustilojen perustamisen.

Valtion maista ja isoista maatiloista niin kuin Matoniemestäkin lohkaistiin pientiloja maattomil- le. Tarvittiin siis uusia koteja, navetoita ja muita- kin rakennuksia, näiden rakentamiseen tarvittiin paljon puutavaraa.

Sotien jälkeen tuli siirrettävät kenttäsirkkeli- t, joilla sirkkeliurakoitsijat sahasivat lautaa lankkua ja parrua rakentajien tarpeisiin.

Polttopuuta tarvittiin suuria määriä, lämmitettiinhan talot suurimmaksi osaksi puilla varsinkin maaseudulla, junat kuluttivat myös paljon halkoja, samoin laivat ja hinaajat. Metsätyöt työllistivät suuren osan kansasta, halot hakattiin kuivamaan metsiin, sitten kuivana ne oli paljon kevyempiä ajaa seuravana vuonna laaneihin ja varastoihin.

Teollisuus lähti nousuun, suurimmaksi osaksi sotakorvausten myötä, myös näihin sotakorvaustuotteisiin tarvittiin puuta ja puuteollisuustuotteita. Maahamme perustettiin metsänhoitoyhdistyksiä antamaan neuvoa ja apua metsien hoidossa ja autamaan puun myynnissä. Konnevedelläkin oli metsähoitoyhdistyksen konttori, jonka metsänhoidon neuvojaan Matoniemen isä-Eelikin otti yhteyttä kun puun myynti tuli ajankohtaiseksi. Puukaupat tehtiin niin sanottuina pystykauppoina, eli pystyleimikoina runkomitalla.

Metsästä erotettiin tietty alue hakattavaksi ja hakkuut tapahtuivat harvennushakkuina. metsänhoidon neuvoja apulaisineen leimasi kaadettavat puut yksitellen. Yhdistyksellä oli tietynlainen leimakirves, jolla ensin teräpuolella lyötiin leimattavaan puuhun ”pilkka”, eli lyötiin puusta kuori pois ja sitten leimakiveen leimapuolella lyötiin tähän pilkkaan leima, samoin lyötiin sama leima myös puun kanton.

Samalla leimatun rungon paksuus mitattiin rinnan korkeudelta niin sanotulla kaulaimella, V:n muotoinen tai H: muotoinen kaulain oli vanerista tehty ja siinä oli varsi (1,3 m), sillä saatiin puun paksuus selville, myös relaskooppia käytettiin rungon paksuuden ja tilavuuden määrittämiseen, yleisimmin sitä käytettiin ja vielä nykyisinkin käytetään puuston pohjapinta-alan mittaamiseen. Leimatun puun, eli rungon tilavuus ja puulaji merkittiin leimausluetteloon, jonka luettelon perusteella puun ostajat, ja tietysti myös myyjä, saivat tiedon leimikon puiden koosta ja lukumäärästä.

Isä Eeli oli mukana leimikkoa tehtäessä se oli hänelle tärkeä tapahtuma, hän oli hyvin kiinnostunut metsässä tehtävistä toimenpiteistä.

Kun leimikko oli saatu tehtyä, leimausluetteloa tehtiin kaksi kappaletta toinen jäi metsänomistajalle, toinen meni metsänhoitoyhdistyksen konttoriin, josta puun ostajat saivat käydä katsomassa minkälaisia leimikoita pitäjään oli tullut tarjolle. Konnevedelläkin oli eri metsäyhtiöillä ostoasiamiehiä jotka ostivat puuta metsänomistajilta. Näin matoniemeenkin ilmaantui leimikon valmistuttua puun ostajia, jotka usein kävivät vielä metsässä arvioimassa leimikon puiden laadun ja jättivät sitten tarjouksensa. Tarjousten perusteella Isä-Eeli vertaili ostajien hintoja ja otti vielä yhteyttä ostajiin nostattaen vielä lopullista kuutiointia. Näin sitten parhaan tarjouksen tehneen metsäfirman

edustaja eli ”Metsäherra” tuli taloon sopimaan ja allekirjoittamaan kaupan ja näin Matoniemen ison tuvan jyhkeän honkapöydän ääressä allekirjoitettiin puunmyyntikauppakirja ja vielä kättä-päälle ja kahvitarjoilu talon puolesta.

Yhtiö käynnisti hakkuut, yleensä talvella, poikkeuksen teki vanerikoivut, jotka kaadettiin kesällä ”rasiin” kuivamaan, sitten syksyllä ne katkottiin tukeiksi ja nosteltiin koholle, jotta ne talvella lumen alta löytyvät ja talven aikaan ajettiin hevosella ”laaniin” järven rantaan, myös kesäkorjuuta tehtiin. Kevään tullen, auringon lämmittäessä nuo vanerikoivutkin päät tervattiin ennen järveen vierittämistä, tämä tervaaminen ja metsässä kuivattaminen siksi, ettei raskas koivutukki vettyisi järvessä uiton aikana ja painuisi pohjaan. Vieläkin löytyy Kynsiveden rannassa Särkipohjassa laanin paikkoja, joissa kasvaa komeaa koivikkoa ja sieltä löytyy vanhoja tervatynnörin jäänteitä.

Hakkuissa tarvittiin paljon miehiä koska kaikki työt tehtiin mies- ja hevostyönä, yleensä työmiehet tulivat samalta kylältä, ainakin samasta pitäjältä. Hevosmiehet olivat oman kylän pientilallisia, jotka näin saivat talvisaikaan paljon kaivattua lisätienestiä. Hakkuumiehet tarvitsivat ”kortteeria” ja joskus heitä oli majoitettuna Matoniemesäkin, mutta isommissa hakkuissa yhtiöillä oli käytössä jalaksilla olevia siirrettäviä tukkikämppejä, joita siirrettiin tarvittaessa hakkuilta toiselle. Muistan eräänkin talven kun Matoniemen mailla oli kolmekin tukkikämppeä, kaksi oli riiheltä Kynsivedelle Särkipohjaan lähtevän tien varressa ja yksi Matoniemeen tullessa, ”Ökälän” mäen alla.

Puut kaadettiin ja katkottiin yhden tai kahden miehen ”Justeereilla” sekä pienemmät puut pokasahoilla, puut karsittiin kirveillä. Hakkuumiehet auttoivat, ainakin isoimmat pölkyt hevosten rekeen, puut ajettiin järvenrantalaaneihin, joita Matoniemen mailla oli Vanginveden ja Kynsiveden rannoilla, odottamaan kevään uittoja. Siellä laaneissa, kevään tullen auringon lämmittäessä puut sulaksi, kuorittiin eli ”parkattiin” kuitupuut puolipultaaksi tai pultaaksi ja veistettiin siellä laaneissa ”Egyptinparrujakin”.

Useita kertoja hakkuun aikana tuli työmaalle ”Mehtäherra” hienolla autolla ja maksoi tilin kullekin tehdyn työn mukaan, metsätyönjohtajan pitämän kirjanpidon mukaan, joskus piti pyytää ennakkoakin, eli ”Förskottia”.

Tilipäivä sattui viikonlopuksi ja perheelliset saivat kotiin viemiseksi elannon pitemäksikin aikaa. Monta kertaa poikamiehet tilin saatuaan lähtivät taksilla käymään lähimmässä ”pitkäripaisessa”, joka oli Suolahden kauppalassa ja juhlivat kuka mitenkään, usein sitten tulivat pullojen kanssa kämpälle ja oli siinä iloista porukkaa. Siitä sitten syntyi monenlaista kahinaa ja voimien mittelöä,

pieniä tappelun nujakoitakin. Tätä ei isä-Eeli hyvällä katsonut, Matoniemessä kun vietettiin aina rauhallista perhe-elämää, siihen ei väkijuomat kuuluneet.

Myöhemmin osallistuin itsekin metsätöihin kirveen ja pokasahan kanssa ja kuusikymmenlu-

vun alussa sitten tuli moottorisahat ja maatalous-traktorit avuksi, mutta se on sitten aivan toinen oma tarinansa.

Samuli Hintikka

UURALAHDEN PEKKA HINTIKAN MUISTELOITA

Liikemies Pekka Hintikan kerrontaa pääasiassa lapsuus ja nuoruusvuosista

Jatkuu edellisestä lehdestä

Syksyllä vuonna 1940, elokuussa läksimme pyöräilemään Jyväskylään, matkaa oli noin 75 kilometriä. Matka sujui hyvin, vähäisellä vauhdilla ajellessamme yhtä päättä perille asti. Mitään erikoisempia asioita ei meillä ollut, olipahan tavallaan huvimatkan tapainen, sillä eräs mukana olija "Karjalainen" ei aikaisemmin ollut Jyväskylää nähnyt. Huomenna iltapäivällä läksimme kotia kohti pyöräilemään. Seppälän kankaalla huomasin jotenkin kylmävän oikean jalkani nilkkaa, mutta ei se tahtia haitannut, vaan ajelimme kohti Laukaan Kulmalata, missä yövyimme. Aamusella hyvissä ajoin, läksimme kotia kohti. Illan suussa pääsin asuntooni ja läksin vielä järvelle, mitään huomaamatta nilkkani viottumisesta.

Järveltä palattuamme, tunsin maalla kävellessä, ettei jalkani enää tahtonut pitää päälään. Voitelin sitä jollakin tököillä, seurauksena ollen, että vaiva nousi säären sisäpuolelle, mihin rupesi ilmestymään jonkunlainen paise. Parin päivän kuluttua sääreeni muodostui kananmunan kokoinen pahkura ja se alkoi tuntua aika kipeältä. Ajattelin lääkäriin lähtöä, mutta se oli vähän vaikeata, syystä että lääkärit olivat kaukana ja jalka oli niin kipeä ettei sitä voinut vähääkään pitää alaspäin, vaan aina piti koittaa pitää vaakasuorassa asennossa.

Piakkoin ruvettiin tekemään lähtöä talvi tehtäviin ja se matka tuntui pahalta, tavallisesti täysissä junissa matkustaessa. Jotenkin pääsimme sopivasti Haapamäkeen asti, edelleen pikajunassa kohti Helsinkiä. Saavuimme Tampereen asemalle, josta paiskasi kansaa kuin turkin hihasta, ukkoa akkaa, sekä kaikkia mahdollisia nassakoita, suuria vanerisia askeja myöten.

Eräs tällainen markkinaämmä, suuri kuin seitsemän leivän uuni, ryntäsi sisään raskaan vaneriaskin kanssa. Ohi koitettuaan, tönäsi hän minun jalkaani, joka oli laitettu vaaka-suoraan asentoon käytävän sivuun. Silmäni sumenivat ja isompaan aikaan en saanut suustani halasta sanaa. Vähitellen rupesin tojoontumaan ja Tunnustelemaan jalkaani, kun se tuntui niin omituiselta. Laskin jalkani maahan, kipua ei tuntunut, nosti ylös ja taas alas, ei mitään koskuja. Nyt jo ajattelin markkinaämmää toisella tavalla kuin hetki sitten, jolloin olisin ollut valmis antamaan, jos olisin uskaltanut, ympäri korvia. Helsinkiin saavuttuamme, päästin heti kääreet jalastani jolloin kävi selville, että vaneriaski oli puhkaissut pahkan, ja moska oli kääreessä. Sairastin kylä vielä parisen kuukautta, mutta koskua ei ollut sen Tampereen tapauksen jälkeen.

Eräänä talvisena pakkasaamuna ajeli joukko tukkilaisia hevosten ja miesten eväillä kuormattuine rekineen pitkää järven lahtea myöten. Joukkueen keskellä ajaa resotti ulkolaissyntyinen, huonosti suomea taitava suuri Ukko-herra, joka seurasi kiiltävää reenjalaksen tekemää jälkeä, ajatellen kuluneita parempiakin jälkeen jääneitä aikoja, mitä nyt vietti.

Matka kului hiljakseen hevosten astellessa, sillä olihan päivä, jolloin ei ollut vielä kiirettä metsään, vaan ainoastaan piti etsiä sopivat majoitus paikat, niin lähelle, kun mahdollista alkavaa työmaata. Ukon seuratessa reenjalasten jälkiä, huomasi hän, että jalaksen jälkeen ilmestyi kauroja, sen huomattuaan hän -sanoi, venttas nu, mistä kauron tuloo? Kuskina

istuva ajaja huomautti, että tuolla se tulee takana, ja asia oli sillä selvä, mutta ainoastaan vähäksi aikaa, sillä hetken kuluttua kuului jälleen reen perästä "venttas nu, venttas nu, kauro tuloo, kauro tuloo, käski pysäyttää hevosien ja näytti kuskarille reen jälessä olevaa kauraa, silloin kuskari huomasi, mistä oli kysymys, sillä aluksi hän luuli, että Ukko kysyi matkueessa olevaa tukin ajajaa Kauro nimistä miestä. Joukueen, etupäässä olevat hevoset pysäytettiin, ja ruvettiin tutkimaan, kenen kuormasta kaura oli vuotanut. Löytyi avonainen säkin suu, mistä kauraa oli ehtinyt vuotaa Ukon osoittamaan raiteeseen.

Kolmen kortin aika

Rautateillä oli kolmen kortin aika. Silloin matkusteli kaikilla pitemmillä matkoilla koplia, jotka ottivat rahan toisilta kanssa matkustajilta melkein puoliväkisin, etupäässä matkoilla oli heillä vakinaisena tulona n.s. kolmen kortin heitto, mikä kävi heiltä hyvin taitavasti. Tällaisen säkin teot olin kerran matkalla ollessani tilaisuudessa seuraamaan alusta loppuun.

Eräs tuttavani matkusti samassa vaunussa Tampereelta Jyväskylään, poikansa kera. Tampereelta lähteissämme, rupesi isä poikansa kanssa syömään eväitään. Toiselle puolen käytävät ilmestyi kaksi hyvin talonpoikasta miestä toisiaan tuntemata, vaikka lienevät olleet veljeksiä. Hetkisen tupakoituaan toinen otti pelikortit taskustaan, ja esitti toiselle istujalle, olisiko herra halukas ajan kuluksi pelaamaan korttia, vaikka kolmea korttia ja satsella panoksena. Tätä esitelmää pitäessään, heitteli hän kolmea korttia hyvin kömpelösti, joten kaikki, jotka katselivat, näkivät missä se kortti joka piti arvata, milloinkin oli. Lopuksi suostui vieressä oleva peliin, ja hetken kuluttua vaihtelevalla onnella puolin ja toisin pelattua, sanoi kortin heittäjä, pane tuhannen markkaa peliin, en minä muutoin viitsi sinun kanssa pelata, toinen sanoi lopettavansa, silloin rupesi korttien omistaja pyytelemään isäntää mukaan.

Huomasin että isäntä katseli koko ajan, toisten pelatessa, että mukava tuosta olisi satsan siepata, ja lopuksi sanoi panevansa satsan, vetäen lompakostaan setelin penkille. Poika sanoi sen menneen viimesen kerran, kuten sitten kävikin. Peli alkoi, eikä siinä ehtinyt

kulua silmän räpäystäkkään, kuin isännän satsan oli toisen miehen omaisuutta. Poika vähän hännäsi isäänsä, mutta minä olin visusti vaiti, siksi noloksi veti isännän naaman, eikä asiasta koko matkalla Jyväskylään mainittu halastua sanaa.

Evakkona ollessani Välivirran rannalla, kalastelin aikani kuluksi ja myös tarpeekseni, sillä silloin ei tavallisella kuolevaisella ollut varaa valikoida sapuskoitaan. Sain joskus yli oman tarpeeni, joita kiikutin lähellä olevaan naapuriin, mistä sain vastikkeeksi tarvitsemiä tavaroita. Naapurin vanha isäntä kehui, että hänellä olisi siellä virrassa kala-aita, jossa pari porttia ja kehotti katiskoitani siihen laittamaan, koska hän ei itse sinne ehdi kalastamaan. Vielä hän mainitsi, että hän tulee joskus minun luokseni ja sitten laitetaan kala-aita kuntoon.

Keväällä hyvin kovalla lumisateella, saapui isäntä hevosella metsiä myöten. Pyysi korjaamaan aitoja, Minä vastustelin, sillä tiesin veräjissä olevan erään naapurin rouvan katiskat, jotka oli laittanut sinne minun katiskani poistamalla. Menimme portille. Isäntä istui veneen perässä, minkä työnsin veräjän eteen. Nähtyään katiskan portissa, kysyi hän olenko minä saanut tuosta katiskasta kaloja, vastasin että en siitä ole saanut, sillä se katiska ei ole minun, vaan Kartanon rouvan. Tämän kuultuaan isäntä tarttui katiskaan, nosti sen veräjän yläpuolelle ja kysyi oliko minun katiskoitani missä. Osoitin katiskaani, joka oli portin yläpuolelle nostettu. Hän tarttui siihen ja laski sen porttiin. Toisella portilla oli sama juttu.

Kun katiskat olivat paikallaan, soutelin kohti rantaa. Siinä matkalla alkoi hän muistella menneitä kalamatkojaan, sanoi mahtoiko tuossa käydä nyt samaten kun hänelle kävi lähimmän naapurin kanssa jo aikoja, vuosikymmeniä takasin koskesta särkiä pyydystäessään. Sanoi että hän vei keväällä sären nousun aikana merran koskessa olevaan, sären kulku uomaan, meni jonkun päivän kuluttua kokemaan. Merta oli uoman vieressä kivellä ja uomasta oli naapurin merta. Minä nostin naapurin merran samalle kivellet josta oli omani ja panin oman mertani uomaan. Taasen tulinkin kokemaan. Sama juttu, mertani oli kivelillä ja naapurin uomassa. Silloin otin naapurin merran uomasta ja viskasin sen takakäte

kosken kuohuun, uskoen kalastamisen sillä päättäneeksi. Panin mertani uomaan ja siinä se pysyi rauhassa, kunnes kannoin sen korjuuseen. Ei tästä kamppailusta puheltu koskaan, vaikka joskus kala-asioistakin jouduttiin puhelamaan.

Edellä kerrotut, veräjään laitettut katiskani kerta pari vierivät veräjistä vastavirtaan, mutta laitoin paikoilleen, sekä kirjoitin rouvalle, että ne katiskat pyydystävät Uittimen (Korholan koskilla) lukuun, joten hänen porteissaan toivosin noiden katiskain pysyvän koskemattomina. Tästä rouva tuohtui ja pisti minulle sepustuksen, mistä kävi ilmi, että "toispaikkasilla" ei ole missään pyynti oikeutta, ja että Uittimen ukko ei määrää katiskain paikkoja, sekä lopuksi että koski on rauhoitettu, joten siihen ei saa pistää nokkaansa, minkä kyllä tiesin, enkä halunnut lohia pyytääkään, sillä olin sitä mieltä että köyhän toispaikkasen ei kannattanut syödä niin kallista kalaa. Koskessa näin kyllä kalastettavan, mutta minä en siitä ollut kateellinen, muun muassa. hyvin läheinen rouvan sukulainen joskus yritti kalastaa.

Tämä oli ainoa ”rähinä”, mikä, kalastuksesta johtui. Tosin kerta pari, eräs toinen naapuri käytti ”omankäden oikeutta”, siirtämällä pyydyksiäni luvottomasti, mutta annoin sen mennä ohi, mitään numeroa tekemättä, joten säästyivät joutavat rettelöt.

Noin parikymmentä vuotta takasin, tuli Jyväskylän markkinoille serkkuni A. Oksanen. Meillä oli matkustajakoti ja hän asui luonamme. Samoin meillä asusti eräs Amerrikan kävijä, Matti Lehtonen. Nämä veljet olivat vanhoja tuttavita, saman pitäjän kasveja, joten tavatessaan pitivät pikku kekkereitä. Näin kului joitakin päiviä, kunnes Oksanen päätti lähteä kotimatalle.

Juna Laukaaseen läksi iltapäivällä, mihin Matti läksi Oksasta viemään, Kumpikin oli vähän hiprakassa, mutta Matti nuorempana ei

muutoin näyttänyt, paisi oli punanen, kun keitetty rapu. Pojat tulivat asemalle. Siellä oli Uljas, poliisi valvomassa, ettei humalaisia junaan pääse. Hän huomasi, että Oksasen jalat tahtovat antaa vähän periksi, joten sitä hän ei voinut katsella läpi sormien, suuren yleisön katsellessa. Hän toimitti poikia poistumaan, minkä he tekivät hyvin nöyrästi. Mutta tultuaan kadulle asema alueelta, Matti ohjasi Oksasen kanssa askeleensa tavara makasiinin taite Laukaan junalle, mutta siellä odotteli jo Uljas poliisi poikia.

Uljas sanoi, että nyt ei auta muu kun pitää lähteä saattamaan poikia kamarille, että juna pääsee rauhassa lähtemään. Niin sitä astuskeltiin kohti poliisikamaria, mutta Matti päästettiin kotiinsa, sillä häntä eivät voineet humalasta pidättää.

Aamusella Oksanen tuli täysin selvinneenä, vähän nuppeissaa Mattia ja Uljasta kohtaan, Uljas- poliisi teki mikä hänelle kuului, mutta Matti olisi pitänyt ensiksi putkaan työntää, sillä hän oli koko tapahtuman alku.

Samanen Oksanen oli jälleen vierailemassa. Oli silloinkin kuten tavallisesti pikku hiprakassa, oli kai puntimatkoillaan. Äitini, joka oli Oksasen täti, ehkä vähän moitiskeli häntä ryyppäämisestä, muusta ei häntä ainakaan voinut moittia, sillä hän oli todella kunnon kansalainen.

Oksanen oli lähtenyt pikku varoista, mutta saavuttanut eläissään hyvän varallisuuden, muun muassa huomattavasti rahoja pankkiin. Tällä matkalla hänen piti ottaa pankista rahaa, ja se kävi hänestä niin raskaaksi, että sitä tädilleen kertoessa, täytyi vähäsen itkeä pihauttaa. Täti ei hyväksynyt tällaista aikamiehen tunteilemistä, antoi aika sapiskan, sanoen ettet vähä häpeä, kehtaat aika mies jollottaa, vaikka rikkautta on ihan tarpeeksi, muistatit entisiä aikojasi ja kiittäisit Jumalata saamastasi hyvydestä.

SUKUSEURAN TUNNUKSET JA TUOTTEET

Otamme mielellämme vastaan tuleviin lehtiin Hintikoihin liittyvää materiaalia: juttuja, tarinoita, lehtileikkeitä, tapahtumia, jotka koskevat meitä, perhejuhlia, syntymäpäiviä, poismenoja, vanhoja kuvia, tarinoita taloista, henkilöistä, henkilöesittelyjä kaikkea, joka on kiinnostavaa muillekin sukuun kuuluville ja joka lähentää meitä Hintikoita toisiimme. Jos löydätte kotiseutunne sanoma- tai muista lehdistä artikkeleita, jotka käsittelevät meitä Hintikoita, voisitteko postittaa aineistoa meille?

*

Aineiston toimitusosoite:

Jaakko Hintikka
Äänekoskentie 1614
44200 Suolahti
puh. 040-578 0840
jauhi@hotmail.fi

*

Jäsenhankintahan on aina ajankohtainen. Jäseniä sukuseurassamme tällä hetkellä on noin kaksitaakolmekymmentä.

Onko teillä mielessä Hintikka-sukuun kuuluvia ihmisiä, jotka voisivat olla kiinnostuneita sukuseuran toiminnasta ja haluaisivat saada oman lehden? Voisitte pyytää heitä liittymään jäseneksi, tai annatte heidän osoitteensa, lähetämme heille tarjouksen.

Jäseneksi liittyminen tapahtuu yksinkertaisimmillaan ilmoittamalla nimen ja osoitteen joko puheenjohtajalle Ilkka Niiraselle tai jäsenluettelon pitäjälle Jaakko Hintikalle.

Hintikka-Suku Ry:n muita yhteystietoja:

Sukuseuralla on Internetissä omat **kotisivut**. Sivut on suunnitellut ja toteuttanut Sari Hintikka Tampereelta. Löydät sivut osoitteesta:
www.genealogia.fi/sukus/hintikka

Suur-Rautalammin Hintikat sukukirja on loppuunmyyty, voitte jättää kirjan tilauksia, uusi painos on tulossa.

Uusi **Suur-Rautalammin Hintikat II**-sukukirjaa voi noutaa ja tilata **Jaakko Hintikalta** puh. 040-578 0840, sähköposti: jauhi@hotmail.fi

Kirjaa on myös saatavilla kaikilta sukuneuvoston jäseniltä

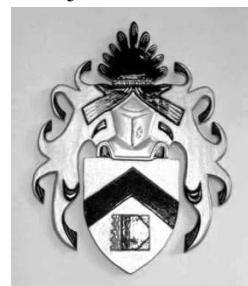
*

Hintikka-suvun tunnukset

Sukuseuralla on suolahtelaisen sukuseuran jäsenen, valokuvaaja Ossi Hintikan suunnittelemat **vaakuna, pienoislippu ja isännänviiri**.

Sukuseuralla on myös rintaan kiinnitettävä suvun vaakunalla koristettu **rintapinssi**

Pienoislippuja, joiden hinta on 25 euroa, **isännänviirejä**, joiden hinta on 75 euroa ja **rintapinssejä**, joiden hinta on 3 euroa ja **Suur-Rautalammin Hintikat II**-kirjoja, joiden hinta on 35 euroa, voi tilata Jaakko Hintikalta puhelimitse 040-578 0840 tai sähköpostilla jauhi@hotmail.fi



Puusta veistetty vaakuna, on loppuunmyyty, etsimme uutta tekijää, kiinnostuneet ottakaa yhteyttä sukuneuvoston jäseniin.

*

Kaikki edellä mainitut tuotteet ovat korkeatasoisia ja sopivat erinomaisesti esimerkiksi merkkipäivä- ja joululahjaksi.

*

Hintikka-Suku Ry:n **Pankkiyhteys**: NORDEA Rautalampi **108030-100359**.

ILKKA NIIRANEN

Kantolantie 1 A 3

42700 Keuruu

Nimi
Osoite
Postinro ja -paikka



Itella Green

ILMOITTAUTUMINEN HINTIKKA-SUKU R.Y.:N SUKUPÄIVILLE LAUKAASEEN 12.-13.7.2014

Ilmoittaudu viimeistään pe. 27.6.2014 mennessä majoitus- ja ruokavarauksia sekä tapahtumia varten joko tällä lomakkeella tai soittamalla Ilkka Niiraselle puh. 0400-810 800 tai sähköpostilla:
ilkka.j.niiranen@gmail.com

Ilmoittautuvien henkilöiden määrä: _____ kpl

VAIHTOEHDOT. Ohjelma- ja hintatiedot s. 5-6)

- ☐ TÄYSIHOITO la. 12.7. – su. 13.7.2014 (sis. osallistuminen, majoitus, sauna, ruokailut ja kahvit)
- ☐ LAUANTAI 12.7.2014 (osallistuminen, kahvi, sauna ja illallinen)
- ☐ SUNNUNTAI 13.7.2014 (osallistuminen, ruokailu ja kahvi)
- ☐ VAIN OSALLISTUMINEN (ei majoitusta, eikä ruokailuja/kahvia)

Majoitus ja ruokailut **maksetaan paikanpäällä** sukupäiville ilmoittauduttaessa.

☐ Tuon mukaani valokuvia ja tarinoita talletusta varten.

Nimi

Osoite

Puhelin _____

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	IBAN	Nordea Rautalampi FI37 1080 3000 1003 59	BIC	NDEAFIHH
	Saaja Mottagare	<i>Hintikka-Suku Ry</i>	JÄSENKORTTI Jäsenmaksu vuodelle 2014	
TILISIIRTO GIRERING Maksajan nimi ja osoite Betallarens namn och adress Alle- kirjoitus Underskrift	Nimi		Käytä maksaessasi allaolevaa viitenumeroa!	
	Osoite			
	Postinro ja -paikka		Viitenro Ref.nr	101 + t
Tilitä nro Från konto nr			Eräpäivä Förf.dag	20.07.2014
			Euro	15,00

Maksu välitetään saajalle maksujenvälityksen ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella.
Betallningen förmedlas till mottagaren enligt villkoren för betalningsförmedling och endast till det kontonummer som betalaren angivit.

LasertMedia